

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι... Δρ. ν. 3.—

Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ » » 3.50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν..... 45

264—Γραφεῖον ὁδ. Ἐρμού—264

ΤΟ ΚΡΑΤΙΣΤΟΝ ΔΩΡΟΝ

Οἱ τρεῖς υἱοὶ ἀνατολίτιδος τινος κυρίας προσεκληθήσαν νὰ δώσωσιν αὐτῇ ἀπόδειξιν τῆς ἀγάπης των, πρὶν ἢ αὕτη ἀναχωρήσῃ μακρὰν τῆς πατρίδος. Ὁ εἷς τούτων ἔφερον πινακίδα ἐκ μαρμάρου, μὲ τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ὀνόματός της· ἕτερος ἔφερον στέφανον ἐξ εὐόσμων ἀνθέων, ἐνῶ ὁ τρίτος ἦλθεν ἐνώπιόν της καὶ εἶπεν: «Μῆτερ δὲν σοὶ ἔφερον οὔτε μάρμαρον οὔτε ἀνθῆ, δὲν ἔχω οὔτε τὸ ἐν οὔτε τὸ ἄλλο· ἀλλ' ἔχω τὴν καρδίαν καὶ ἐν αὐτῇ τὸ ὄνομά σου εἶναι γεγραμμένον. ἡ μνήμη σου εἶναι πολύτιμος. Ἡ καρδία αὕτη, πλήρῃς ἀγάπης, θὰ σὲ ἀκολουθήσῃ ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃς καὶ θὰ μείνῃ μετὰ σοῦ ὅπουδήποτε καὶ ἂν εἶσαι». Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐρωτήσωμεν ποῖον δῶρον ἦτο πολυτιμότερον εἰς τὴν μητέρα;

Εἰς Φίλοσοφος Καταίσχυσθεις

Νέος τις ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν, ὅστις εἶχεν ἀποσταλῆ εἰς Παρισίους νὰ τελειοποιήσῃ τὰς σπουδὰς του, ἔσχε τὴν ἀτυχίαν νὰ ἀναμιχθῇ εἰς κακὴν συναναστροφὴν. Προέβη ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ εἴπῃ — «Δὲν ὑπάρχει Θεός· ὁ Θεός εἶναι μόνον λέξις κενή.» Ἀφοῦ ἔμεινεν ἐπὶ τινὰ ἔτη ἐν τῇ μεγαλοπόλει ἐκείνῃ, ὁ νέος ἐπανήλθεν εἰς τὴν οἰκογένειάν του.

Ἡμέραν τινα προσεκληθῆ εἰς σεβαστὴν οἰκογένειαν ἔνθα ὑπῆρχον διάφοροι προσκεκλημένοι. Ἐνῶ ἄλλοι συνωμίλουν περὶ τῶν εἰδήσεων τῆς ἡμέρας, ἄλλοι διεσκέδαζον, ἄλλοι διελέγοντο περὶ ὑποθέσεων, δύο κόραι, ἡλικίας δώδεκα ἕως δεκατριῶν ἐτῶν, ἐκάθηντο εἰς ἓν παράθυρον, ἀναγινώσκουσαι ὁμοῦ. Ὁ νέος ἐπλη-

σίασεν αὐτὰς καὶ εἶπε — «Τί ὥραϊον μυθιστόρημα ἀναγινώσκετε μετὰ τόσης προσοχῆς, δεσποινίδες;»

«Δὲν ἀναγινώσκωμεν μυθιστόρημα, κύριε· ἀναγινώσκωμεν τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐκλεκτοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ.»

«Πιστεύετε λοιπὸν ὅτι ὑπάρχει Θεός;»

Ἐκπλαγεῖσαι ἐπὶ τοιαύτῃ ἐρωτήσῃ αἱ κόραι ἠτένισαν πρὸς ἀλλήλας, ἐρύθημα δὲ κατέλαβε τὰς παρτιάς των.

«Καὶ σεῖς, κύριε, δὲν τὸ πιστεύετε;»

«Ἄλλοτε τὸ ἐπίστευον, ἀλλ' ἀφοῦ ἐζῆσα ἐν Παρισίοις, καὶ ἐσπούδασα τὴν φιλοσοφίαν, τὰ μαθηματικὰ καὶ τὴν πολιτικὴν, ἐπίσθησθην ὅτι ὁ Θεός εἶναι κενὴ λέξις.»

Ἐγὼ, κύριε, οὐδέποτε ἤμην εἰς Παρισίους· οὐδέποτε ἐσπούδασα φιλοσοφίαν, οὔτε μαθηματικὰ, οὐδέ τι ἐκ τῶν ὥραϊων ἐκείνων πραγμάτων τὰ ὅποια σεῖς γινώσκετε. Ἐγὼ γινώσκω μόνον τὴν κατῆχσιν· ἀλλ' ἀφοῦ εἴσθε τόσον σοφός, καὶ λέγετε ὅτι δὲν ὑπάρχει Θεός, εὐκόλως δύνασθε νὰ μοῦ εἴπητε πόθεν ἔγινε τὸ ὦν.»

Ἄστεία ἐρώτησις, ἀληθῶς· τὸ ὦν ἔγινεν ἐκ τῆς ὀρνιθος.»

«Ποῖον τῶν δύο ὑπῆρξε πρῶτον, τὸ ὦν ἢ ὁ ὄρνις;»

«Πράγματι δὲν γνωρίζω τί ἐννοεῖτε μετὰ τὴν ἐρώτησιν ταύτην καὶ μετὰ τὴν ὀρνιθὰ σας· ἀλλ' ὅμως σὰς λέγω ὅτι ὁ ὄρνις ὑπῆρξε πρῶτον.»

Ἐγὼ γινώσκω μόνον τὴν κατῆχσιν· ἀλλ' ἀφοῦ εἴσθε τόσον σοφός, καὶ λέγετε ὅτι δὲν ὑπάρχει Θεός, εὐκόλως δύνασθε νὰ μοῦ εἴπητε πόθεν ἔγινε τὸ ὦν.»

Ἄστεία ἐρώτησις, ἀληθῶς· τὸ ὦν ἔγινεν ἐκ τῆς ὀρνιθος.»

«Ποῖον τῶν δύο ὑπῆρξε πρῶτον, τὸ ὦν ἢ ὁ ὄρνις;»

«Πράγματι δὲν γνωρίζω τί ἐννοεῖτε μετὰ τὴν ἐρώτησιν ταύτην καὶ μετὰ τὴν ὀρνιθὰ σας· ἀλλ' ὅμως σὰς λέγω ὅτι ὁ ὄρνις ὑπῆρξε πρῶτον.»

Ἐγὼ γινώσκω μόνον τὴν κατῆχσιν· ἀλλ' ἀφοῦ εἴσθε τόσον σοφός, καὶ λέγετε ὅτι δὲν ὑπάρχει Θεός, εὐκόλως δύνασθε νὰ μοῦ εἴπητε πόθεν ἔγινε τὸ ὦν.»

Ἄστεία ἐρώτησις, ἀληθῶς· τὸ ὦν ἔγινεν ἐκ τῆς ὀρνιθος.»

Ἄστεία ἐρώτησις, ἀληθῶς· τὸ ὦν ἔγινεν ἐκ τῆς ὀρνιθος.»

Ἄστεία ἐρώτησις, ἀληθῶς· τὸ ὦν ἔγινεν ἐκ τῆς ὀρνιθος.»

Ἄστεία ἐρώτησις, ἀληθῶς· τὸ ὦν ἔγινεν ἐκ τῆς ὀρνιθος.»

Ἄστεία ἐρώτησις, ἀληθῶς· τὸ ὦν ἔγινεν ἐκ τῆς ὀρνιθος.»

Ἄστεία ἐρώτησις, ἀληθῶς· τὸ ὦν ἔγινεν ἐκ τῆς ὀρνιθος.»

«Τότε λοιπόν, λέγω ότι ή θρνις —»

«Πολύ καλά υπάρχει λοιπόν θρνις ήτις δέν έγέ-
νετο εξ ώου. Είπέτε μοι τώρα, ποιος έκαμε την πρώ-
την ταύτην θρνιθα, εξ ής πάσαι αι άλλαι και τά ώά
προέρχονται.»

«Με τας θρνιθας και τά ώά σας, μοι φαίνεται ότι
μέ εκλαμβάνετε δι' όρνιθοπάλην.»

«Ούδαμώς, κύριε. Μόνον σάς έρωτώ να μοι είπτε
πόθεν ή μήτηρ των όρνιθων και των ώων προήλθεν.»

«Αλλά δια ποιον σκοπόν;»

«Αφού λοιπόν δέν γνωρίζετε, θέλετε μοι επιτρέ-
ψει να σάς είπω. Έκεινος όστις έπλασε την πρώτην
θρνιθα, ή ώς θέλετε σεις, τό πρώτον ώόν, είναι ό αυ-
τός όστις έπλασε τόν κόσμον, και τό όν τούτο καλου-
μεν Θεόν. Σεις, όστις δέν δύνασθε να εξηγήσητε την
υπαρξιν μιās θρνιθας ή ενός ώου χωρίς του Θεου, θέ-
λετε μολαταύτα να υποστηρίζετε, και να δυνηθήτε να
εξηγήσητε την υπαρξιν του κόσμου τούτου άνευ του
Θεου.»

‘Ο νέος φιλόσοφος είώπα ήσύχως δέ έλαβε τόν
πίλον του και πλήρης αισχύνης άνεχώρησεν, εάν μη
πεπεισμένος περι της μωρίας του, τουλάχιστον συγ-
κεχυμένος εκ των άπλών έρωτήσεων μιās κόρης.

Ο ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ ΒΙΟΣ

Διακεκριμένοι άμα τε και σώφρονες άνδρες τό ά-
σταθές της όλιγοχρονίου ζωής εν τώ παρόντι κόσμω
του ανθρώπου βλέποντες παρωμοίασαν τόν βίον του
άνθρώπου ώραιόταται παρωμοιώσει προς κοινήν ώφέ-
λειαν ή διδασκαλίαν, εξ ών ου μικρού λόγου αξία εί-
ναι και ή δια του Μενίππου υπό του Λουκιανου εκ-
τεθειμένη ώδέ πως. ‘Ο των ανθρώπων βίος, λέγει,
προσομοιάζει μακρά τινι πομπή, ής έκαστα χορηγεί
ή διατάσσει ή τύχη προσάπτουσα διάφορα και ποικί-
λα τοις πομπευταις σχήματα και τόν λοιπόν λαβού-
σα βασιλικώς διασκευάζει τάραν τε επιθεισα και δο-
ρυφόρους προσορίσασα και την κεφαλήν στέψασα τώ
διαδήματι, τόν δέ οικέτου σχήμα περιβάλλει, τόν δέ
ώραιον κοσμεϊ, τόν δέ άμορφον και γελοϊον παρασκευ-
άζει, ώς τόν υπό του ‘Ομήρου διαθρυλούμενον Θεοσί-
την. Πολλάκις δέ και εν τώ μέσω της πομπής ευα-
ρίθμων τινών τά σχήματα μεταβάλλει μη επιτρέπου-
σα αυτοις άχρι τέλους να διαπομπεύσωσιν ώς διε-
σκευασθησαν, αλλά τόν μέν αναγκάζει, ώς τόν Κροϊ-
σον, την του οικέτου και αιχμαλώτου ένδυμασίαν να
λάβη, τόν δέ ήδη μεταξύ των οικετών πομπεύοντα
Μαιάνδριον μετενδύει την του Πολυκράτους τυραννί-
δα: και μέχρι μέν τινος άφίνει αυτοις έχοντας τά
διάφορα ταύτα σχήματα’ αφού όμως ό της πομπής
καιρός παρέλλοη, τότε έκαστος αποδώσας την στολήν
της πομπής και αποδυσάμενος τό σχήμα παρίσταται
ουδύλως του πλυσίον διαφέρων τινές δέ ύπ’ άγνω-
μοσύνης κινούμενοι, όταν άπ’αυτών αφαιρηται ό στο-
λισμός, άχθονται και άγανακτούσιν, ώς οικείων τινών

πραγμάτων στερούμενοι και μη δίδοντες, άπερ δι’ ό-
λίγον αυτοις χρόνον έχορηγήθησαν.

Παραπλήσιον δέ τι συμβαίνει τοις τραγικοις υπο-
κριταις, οτινες προς τας χρείας των δραμάτων τοτε
μέν Κρέοντες, τοτε δέ Πριάμοι γίνονται ή ‘Αγαμέ-
μνονες, και ένφ οι αυτοι πρό όλίγου λίαν σεμνώς τό
του Κέκροπος ή ‘Ερεχθέως σχήμα έμιμήθησαν μετ’ ό-
λίγον οικείται προέρχονται υπό του ποιητου κεκελευ-
σμένοι. ‘Αφού δέ πέρας λάβη τό δράμα αποδυσάμε-
νος έκαστος αυτών την χρυσόπλεκτον εκείνην έσθήτα
και τό προσωπειον εκείνο αποθέμενοι πένητες και τα-
πεινοι περιφέρονται και ουχι πλέον ώς ‘Αγαμέμνονες
οι ‘Ατρείως ουδέ Κρέοντες οι Μενοικέως, αλλά Πάλοι
Χαρικλέους ή Σάτυροι Μαραθώνιοι τοιαύτα και τά
των ανθρώπων πράγματα τούτων ούτως έχόντων, οι
βουλόμενοι και επιθυμούντες να ώφεληθώσι δύνανται
δικην μελισσών να συλλέξωσι δι’ έαυτους τό μυσ-
ψειον. Θ. Μ. Μ.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΩΝ ΗΝ. ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ

‘Ο Τσέστερ ‘Αλαν ‘Αρθωρ υιός ‘Ιρλανδοϋ ονόματι
Γουλιέλμου ‘Αρθωρ, έγεννήθη εν Φέαρφιλδ της Πολι-
τείας Βερμόντ τη 5 ‘Οκτωβρίου 1830. Μετά την συ-
νήθη μαθήτευσιν εν τοις σχολείοις της πατρίδος του
εισήλθεν εις τό Κολέγιον τό 1845 και αποφοίτησεν
εκειθεν μετά τέσσαρα έτη. ‘Ως ό προκάτοχος του, ό
κ. ‘Αρθωρ συνετήρησεν αυτός έαυτον ένφ ήτον εις τό
Κολέγιον έλλείψει οικογενειακών μέσων. ‘Αφού διή-
νυσε δύο έτη εις νομικήν τινα σχολήν, ό κ. ‘Αρθωρ
ήλθεν εις Νέα ‘Υόρκην και εισήλθεν εις την υπηρεσίαν
δικηγόρου μέχρι του 1865 οτε συνεταιρίσθη εις εξά-
σκησιν του επαγγέλματός του μετά έτέρου δικηγό-
ρου. Τό δικηγορικόν στάδιον του νέου προέδρου πε-
ριέχει αξιοσημειώτους τινάς δίκας. Μία τούτων περι-
λαμβάνει την υπεράσπισιν ήν διεξήγαγεν υπέρ μαύ-
ρης τινός γυναικός και έναντίον εταιρίας σιδηροδρό-
μων εν Νέα ‘Υόρκη. ‘Εν τισι των άμαξών της Νέας
‘Υόρκης υπήρχε γεγραμμένον ότι γίνονται δεκτοί και
μαύροι εν άλλαις όμως τό τοιοϋτο δέν έγίνετο. ‘Η-
μέραν τινά μαύρη τις ονόματι Λίτζι Γένιγγε, αξιοσε-
βαστος γυνή ευπρεπώς ένδεδυμένη, καθαρά και καλή
εις τό έξωτερικόν, επιστάτρια εις τι κυριακόν σχο-
λειον μαύρων, εισήλθεν εις τινά άμαξαν λαβούσα
θέσιν εν αυτή. ‘Ο οδηγός έλαβε τόν ναϋλόν της δια
τούτου σιωπηλώς παραδεχθείς τό δικαίωμα όπως έ-
πιβή του λεωφορείου, αλλά μόλις εισήλθεν ή γυνή εις
μεθυσμένος λευκός, έντός του λεωφορείου, ήρώτησε.
«Θά αφήσης εκείνην την. . . μαύρην να μείνη εις τό
λεωφορείον;»

«‘Ω νομίζω ότι δέν πειράζει», είπεν ό οδηγός.

«Ναι αλλά πειράζει, επανέλαθεν ό άλλος. ‘Ε-
πλήρωσα τόν ναϋλόν μου και θέλω να ταξιδεύσω
ευπρεπώς, και σοι λέγω ότι πρέπει να την εκβάλλης
εξω.»

Μετά την πρόσκλησιν ταύτην ό οδηγός υπήγεν εις
την μαύρην και τη είπε να εξέλθη του λεωφορείου
αυτη απειποιήθη να τό πράξη. Τό λεωφορείον έστα-
μάτησεν. ‘Ο οδηγός επειράθη να την εκβάλλη δια της
βίρας’ αυτη άντέστη γενναίως, κραυγάζουσα άδιακό-
πως: «‘Επλήρωσα τόν ναϋλόν μου και έχω δικαίωμα
να μείνω.»

Τό φόρεμα αυτης σχεδόν κατεσχίσθη από της βί-
ρας της. ‘Ανδρες ήσαν πλησίον αλλά ουδεις έβοήθει
αυτη όμως ήγωνίσθη άνδρείως υπέρ των δικαίων της.
‘Ο οδηγός δέν ήδυνήθη να την εκβάλλη και ήναγκά-
σθη να καλέση εις βοήθειαν την αστυνομίαν. Δια των
προσπαθειών αυτης ή γυνή εξεβλήθη βιαίως της ά-
μάξης.

Της υποθέσεως έλθούσης εις γνώσιν πολλών επιρ-
ροήν έχόντων μαύρων εξήτησαν ουτοι να λάβη ή ύ-
πόθεσις ευρείαν εξέτασιν και προσέφυγον δια συμβου-
λήν εις τόν κ. ‘Αρθωρ. Ουτος άμέσως ανέλαβε την
υπεράσπισιν της υποθέσεως έναντιον του δικαστηρίου.
‘Οταν ήλθεν ή ήμέρα της δίκης ή αίθουσα του δικα-
στηρίου ήτο πλήρης μέχρις άσφυξίας, και υπήρχε φό-
βος μήπως γίνη ταραχή παρ’ εκείνων οτινες επί-
στευον ότι τό ζητείν δικαιοσύνην υπέρ ενός εκ της
αιθιοπικής φυλής ήσο ήσον τώ πράττειν άδικίαν προς
την ανθρωπότητα.

Και ό δικαστής αυτός έφαινετο συμεριζόμενος
την γνώμη ταύτην, διότι όταν ό δικηγόρος παρεδω-
κεν αυτώ την δικογραφίαν την έρριψεν επί της τρα-
πέζης ανακράξας:

«Περίεργον, με ζητείτε να δικάσω ύποθεσιν κατά
εταιρίας δια άδικίανπραχθείσαν παρ’ υπαλλήλου αυ-
της.» Εις απάντησιν τούτου ό κ. ‘Αρθωρ σαφώς έδει-
ξε μέρος τι των νόμων καθ’ ό υπήρχεν αναμφισβήτη-
τος λόγος προς άγωγήν. Μετά εξέτασιν τό δικαστή-
ριον παρεδέξατο τας προτάσεις του δικηγόρου, ή ύ-
πόθεσις εδικάσθη, και προς μεγίστην ευχαρίστησιν
των μαύρων, εξεδόθη απόφασις καταδικάζουσα την έ-
ταιρίαν εις αποζημιώσιν υπέρ της γυναικός 500 δολ-
λαρίων. ‘Η εταιρία επλήρωσε χωρίς περαιτέρω άμ-
φισβήτησιν, και άμέσως εξέδωκε διαταγήν καθ’ ήν εις
τό έξής οι μαύροι έδει να γίνωνται δεκτοί έντός
των άμαξών της. ‘Ομοίως διέταξαν και αι άλλαι έ-
ταιρίαι της πόλεως. Μεγάλως έχάρησαν οι μαύροι εν
Νέα ‘Υόρκη επί τούτω και αή εταιρία υπέρ των δι-
καιωμάτων των μαύρων» μετά ταύτα έώρταζε μετά
μεγάλης πομπής την επετηρίδα της δίκης ήτις έσχε
την ανωτέρω περιγραφείσαν έκβασιν.

‘Ο ‘Αρθωρ εν πολέμω.

Κατά την έναρξιν του έμφυλίου πολέμου ό διοικη-
τής Μόργαν διώρισε τόν κ. ‘Αρθωρ άρχιμηχανικόν,
είτα γενικόν επιθεωρητήν, και τόν ‘Ιανουάριον του
1862 αρχηγόν της επιμελητείας. Ουδέν μεγαλήτε-
ρον εγκώμιον δύναται να δοθῆ αυτώ ή ή αναγραφῆ
του γεγονότος ότι, κίτοι ό λογαριασμός του πολέ-

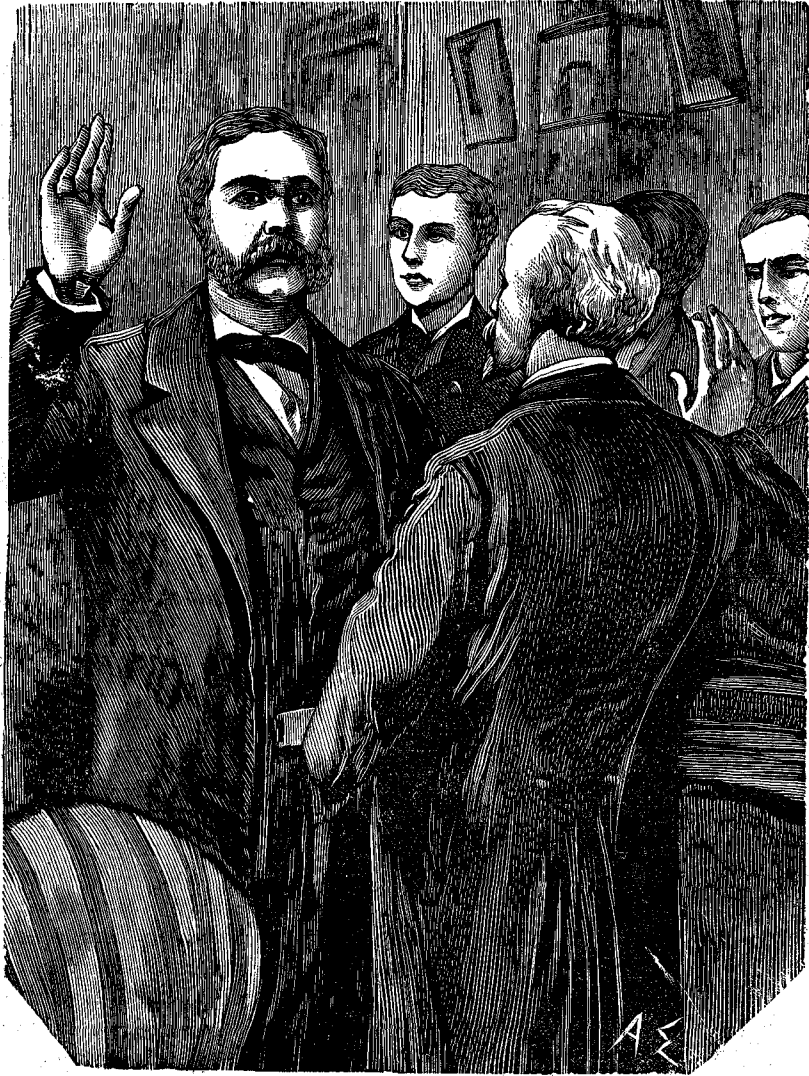
μου δια την πολιτείαν της Νέας ‘Υόρκης ήτο κατ’ έ-
λάχιστον δεκάκις μείζων εκείνου πάσης άλλης πολι-
τείας, μολοντούτο ήτο ό πρώτος εξελεγχθείς και επι-
κυρωθείς εν Βασιγκτωνί, χωρίς ουδέ εν δολλάριον να
εκπεσθῆ, ένφ οι λογαριασμοί των επιμελητειών των
άλλων πολιτειών ήλαττώθησαν κατά εν μέχρι δέκα
έκατομμυρίων δολλάρια. Διαρκούσης της κατοχής παρ’
αυτου της θέσεως ταύτης πᾶν δῶρον σταλῆν αυτώ
άμέσως επεστρέφετο. Μεταξύ των άλλων μέγας έμ-
ποροραπτικός οικος προσέφερεν αυτώ μεγαλοπρεπή
στολήν, και εν τυπογραφείον προσήνεγκεν αυτώ πο-
λυδάπανον έπίππιον. ‘Αμφότερα τά δῶρα άμέσως ά-
περιρίφθησαν. ‘Οταν έγένετο επιμελητής ήτο πτωχός
όταν έτελείωσεν ή υπηρεσία του αυτη ήτον έτι πτω-
χότερος. ‘Εσχε την ευκαιρίαν να αποκτήσῃ έκατομμύ-
ρια άνεξετάστως. Συμβόλαια τά μεγαλήτερα τά όποια
ποτέ ειδεν ό κόσμος ήσαν εις την διάθεσιν του. Είχε
να προνοήσῃ δια τόν ιματισμόν, τόν όπλισμόν και
μεταφοράν εκατοντάδων χιλιάδων άνδρων. Τόσω δέ
ήτο ζηλότυπος της άκεραιότητός του ώστε συμβόλαια
δι’ ών ήδύνατο να αποκτήσῃ χιλιάδας δολλαρίων νο-
μίμως, άπέριπτεν επί τῶ λόγω ότι ήτο δημόσιος ύ-
πάλληλος και ήνωεί να ήναι, ως ή του Καίσαρος σύ-
ζυγος, υπεράνω υπονοίας. Οι ίδιοι αυτου λόγοι ως προς
τούτο διδουσι πλήρη εικόνα του χαρακτήρος του.

‘Εάν παρανόμως απέκτων μίαν πεντάραν και
κατερχόμενος της οδου έβλεπον δύο ανθρώπους συνο-
μιλούντας εις την γωνίαν, θά ενόμιζον ότι ώμίλουν
περι της ατιμίας μου, και αυτη μόνη ή σκέψις θά με
έκαμνε τρελλόν.» Τόν ‘Ιούλιον 1862, προσεκλήθη να
παραστῆ εις μυστικήν συνεδρίασιν των πιστών τη ‘Ο-
μοσπονδία διοικητών, γενομένην εν Νέα ‘Υόρκη, προς
συζήτησιν μέτρων δι’ ών να προμηθευθώσι στρατόν
προς εξακολουθήσιν του πολέμου. ‘Ητο τό μόνον πρό-
σωπον εκ των παρόντων όστις δέν ήτο διοικητής, αλλά
ή συμβουλή αυτου και παραίνεσις ουδέν ήττον ήκού-
οντο. Τό πᾶν κατ’ εκείνην την εποχήν ήτον άνω
κάτω.

‘Εν των καλλιτέρων παραδειγμάτων της έλλείψεως
διαχειρίσεως ή της όλως τυχαίας μεθόδου της διεξα-
γωγής σπουδαίων υποθέσεων του Κράτους, ήτις επε-
κράτει κατά τας πρώτας ήμέρας του πολέμου, ευρη-
ται εν τῶ τρόπῳ καθ’ όν οι Ζουάβοι του ‘Ελσθόρτ
ώπλιζοντο και ανεχώρου εκ Νέας ‘Υόρκης. Τό περι
ού ό λόγος τάγμα ήν εσχηματισμένον εξ άνδρων οί-
τινες επάιροντο επί τη βώμη, τη έκγυμνάσει και τη
τόλμη αυτών. Πάντες οι λόγοι του ήπτικου ου μόνον
ήσαν ώπλισμένοι διαφόρος, ως ήθελον, αλλά περιείχον
εις τινας περιπτώσεις 120 άνδρας, ήτοι 50 πλειοτέ-
ρους των όσοι ήσαν αναγκαίοι κατά τους κανονισμούς.
‘Ο στρατηγός ‘Αρθωρ εξέδωκε διαταγήν διαβιβασθεί-
σαν δια του υπουργείου των στρατιωτικῶν διαλαμβά-
νουςαν ότι τό τάγμα δέν ήδύνατο να συγκροτηθῆ και
αναχωρήσῃ της πόλεως εάν μη, είχε καταρτίσει τους
λόγους του εις τόν αριθμόν τόν διαγεγραμμένον, ά-
φαιρουμένων των πλεοναζόντων άνδρων. Συνεπεία της

διαταγής ταύτης ὁ στρατηγὸς Ἄρθωρ, ἐνεργῶν ὡς γενικὸς ἐπιμελητὴς, ἐξέδωκε διαταγὰς δι' ὧν ἀνεκάλει τὴν προτέραν διαταγὴν καθ' ἣν ὁ στρατὸς ἠδύνατο νὰ προμηθεύηται τὰ ἀναγκαῖα ἐν πορείᾳ. Οἱ αξιωματικοὶ τοῦ τάγματος ὁμῶς οὐδεμίαν ἔδωκαν προσοχὴν εἰς τὴν διαταγὴν ἐκ Βασιγκτῶνος ἐνεργήσαντες μόνον παρὰ τῷ ὑπουργεῖῳ ν' ἀνακληθῇ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν ἐβοήθουν μεγάλῃς ἐπιρροῆς πρόσωπα καὶ κυρία. Διαταγὴ ἐδόθη ν' ἀνχωρήσῃ τὸ τάγμα, ἐπιτι-

τοῦτο ἦτον ἀληθέστατον. Τὸ τάγμα εἶχεν ἐξέλθει εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος χωρὶς οὐδὲ μιᾶς ἡμέρας τροφὴν νὰ ἔχῃ καὶ δι' ἓνα μόνον ἄνδρα. Ἄλλ' ὁ γενικὸς ἐπιμελητὴς ἀμέσως ἐξεύρε τὸν τρόπον. Βίς ἐν τῆς ὥρας τέταρτον ἀνεκοίνωσε τὸ πρᾶγμα εἰς μέγαν προμηθευτὴν, τῷ ἔδωκε δεκαπέντε ἑκατοστὰ τοῦ ταλήρου πλειότερον δι' ἑκάστην μερίδα καὶ τὸν διέταξε νὰ ναυλώσῃ πᾶν ῥυμουλκὸν τὸ ὅποιον ἠδύνατο νὰ εὕρῃ, νὰ προμηθευθῇ τροφὰς διὰ 1300 ἄνδρας διὰ

Ὁ Στρατηγὸς Ἄρθωρ δίδων τὸν ὄρκον τοῦ Προέδρου τῶν Ἡν. Πολιτειῶν.

βασθὲν δ' ἐπὶ τοῦ μεταγωγικοῦ ἀτμοπλοίου ἀνεχώρησε. Ὁ κ. Ἄρθωρ ἐπληροφορήθη περὶ τῆς ἀνχωρήσεως τοῦ μίαν ὥραν μετὰ ταῦτα. Τότε αξιωματικὸς τις ἦλθεν εἰς τὸ γραφεῖόν του καὶ εἶπε τυχαίως: «Λοιπὸν οἱ πυροσβέσταί Ζουάβου ἀνεχώρησαν ἐπὶ τέλους» — «Ἄνεχώρησαν! ἀνεφώνησεν ὁ κ. Ἄρθωρ ἐκπλαγείς, δὲν εἶναι δυνατόν. Διαταγὴ ἐδόθη ἐκ Βασιγκτῶνος ἀπαγορεύουσα αὐτοῖς τὴν ἀνχώρησιν, καὶ οὐδὲ μία λίτρα τροφῶν ὑπάρχει ἐν τῷ πλοίῳ»

πέντε ἡμέρας, καὶ νὰ σπεύσῃ κατόπιν τοῦ μεταγωγικοῦ ἀτμοπλοίου. Τοῦτο καὶ ἐγένετο καὶ τὸ μεταγωγικόν, οἱ αξιωματικοὶ τοῦ ὁποίου ἀνεκάλυψαν τὴν κατάστασιν τῆς ἀποθήκης των, ἐσταμάτησε καθ' ὁδόν, ἕως οὗ τὰ φέροντα τὰς τροφὰς πλοῖα τὸ ἐπρόφθασαν. Αἱ τροφαὶ μετεβιβάσθησαν εἰς τὸ μεταγωγικόν καὶ τὴν αὐτὴν νύκτα τὸ τάγμα ἀνεχώρησε εἰς τὴν ἔδραν τοῦ πολέμου.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου ὁ κ. Ἄρθωρ ἀνέλαβε

τὴν ἐξάσκησιν τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος ἀποκτήσας μεγάλην πελατεῖαν.

Ὁ κ. Ἄρθωρ πάντοτε ἔλαβεν ἐνδιαφέρον εἰς τὰ πολιτικά. Ὁ πολιτικὸς αὐτοῦ βίος ἤρχισεν ἐν ἡλικίᾳ δεκατεσσάρων ἐτῶν, ὡς ἦρος τοῦ κόμματος τῶν Οὐίγων πολλὰ διαπράξας κατορθώματα καὶ τολμήματα ταχέως ἀνελθὼν εἰς ὑψηλὰ θέσεις καὶ δὴ καὶ εἰς τὴν ἀντιπροεδρίαν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

ἀρὸς Στάνλεϋ ἤρξατο τῶν θριάμβων ἐν ταῖς κολλεγιακαῖς καὶ πανεπιστημιακαῖς σπουδαῖς. Τὸ 1845 διωρίσθη κῆρυξ τοῦ θείου λόγου, οἱ λόγοι δ' αὐτοῦ βαθέως ἐκίνουν τὰς διανοητικὰς καὶ θρησκευτικὰς συμπαθείας τῶν νέων οἵτινες συνηθροίζοντο ὅπως ἀκούσωσιν αὐτοῦ. Ἀπὸ τοῦ 1850 μέχρι τοῦ 1852 ἦτο γραμματεὺς τῆς πανεπιστημιακῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ὁξφόρδης, καὶ διαρκούσης τῆς περιόδου καθ' ἣν κατεῖχε τὴν θέσιν ταύτην διωρίσθη καὶ εἰς ἄλλας

Ο ΔΡ. ΣΤΑΝΛΕΥ

Ὁ Ἀρθούρος Στάνλεϋ ἐγεννήθη τὸν Δεκέμβ. 1815. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὁ Σεβ. Ἐδ. Στάνλεϋ διωρίσθη ἐπίσκοπος τῆς Νόρβιτς τὸ 1837. Ἡ μήτηρ αὐτοῦ Αἰκατερίνη ἦτο γυνὴ ἐξόχου συνέσεως καὶ σπανίας ἀρετῆς, μεγάλην ἐπιρροὴν ἐξασκήσασα καθ' ὅλον τὸν κύκλον ἐν ᾧ αὐτὴ ἔζη. Ἀφοῦ ἐδιδάχθη κατὰ τὰ πρῶτα αὐτοῦ ἔτη παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὁ Ἀρθούρος Στάνλεϋ μετέβη εἰς Rugby τὸ 1829, καὶ διέμεινεν ἐκεῖ μέχρι τοῦ 1834. Τὸ σχολεῖον ἦτο τότε ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ διασήμου ἐκείνου διδασκάλου, Δρος Ἄρνολδ, ἀρχαίου φίλου τοῦ πατρὸς του. Τὸ 1834 ὁ νε-

ὑψηλὰς θέσεις καὶ δὴ καὶ ἐν Κανταβρυγίᾳ.

Μέχρι τοῦ 1862 ὁ Δρ. Στάνλεϋ ἐζήσεν εἰς σχετικὴν ἀπομόνωσιν. Τρία περιστατικὰ συνέτεινον νὰ τὸν φέρωσιν εἰς τὴν δημοσίαν προσοχὴν. Ἐξελέχθη ὑπὸ τῆς βασιλείας τῆς Ἀγγλίας νὰ συνοδεύσῃ τὸν πρίγκηπα τῆς Οὐαλλίας εἰς τὴν κατὰ τὴν ἀνατολὴν περιοδείαν του τὸ 1862· τὸ 1863, ὅταν ὁ Δρ. Τρέντς ἐγένετο ἐπίσκοπος τοῦ Δουβλίνου, ὁ Δρ. Στάνλεϋ διωρίσθη ἡγούμενος ἐν Βενδμινστέρῃ· τὸ δὲ φθινόπωρον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐνυμφεύθη τὴν Παιδὴν Αὐγούσταν Bruce, ἀδελφὴν τοῦ λόρδου Ἐλγίνου, ἐπὶ πολ-

λά ἔτη προσωπικὴν φίλῃν καὶ ἀκόλουθον τῆς βασιλείας τῆς Ἀγγλίας. Ὁ Δρ. Στάνλεϋ συνήθιζε νὰ λέγῃ ὅτι οὐδέποτε ἔζησε μέχρι τοῦ γάμου του, ἔκτοτε δὲ βαθμυδὸν προσήλθεν εἰς τοὺς ἐκλεκτοτέρους κύκλους τῆς λονδινεῖου κοινωνίας.

Ἡ Λαίδη Αὐγουστά ἀπεδείχθη λίαν ἀξιθαύματος καὶ ἐντελής σύζυγος. Ὑπὸ τὴν αἰγίδα αὐτῆς ὁ οἶκος αὐτῶν ἐν Βενδμινστέρῃ ἦτο ἐν τῶν καλλιτέρων ἐντευκτηρίων τοῦ Λονδίνου. Συνεμερίζετο μετ' ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως πάντας τοὺς κόπους καὶ φροντίδας τοῦ συζύγου της, ὅταν δὲ ἀπέθανε τὸ 1876, εἰλικρινῶς ἐθρήνησαν αὐτὴν πλοῦσιοί τε καὶ πένητες.

Εἶναι περιττὸν ν' ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα περὶ τῶν σπανίων φιλολογικῶν προσόντων τοῦ Στάνλεϋ, περὶ τῆς φήμης αὐτοῦ ὡς ἱεροκήρυκος, καὶ περὶ τῆς φιλελευθέρως διαχειρίσεως τῆς μονῆς παρ' αὐτοῦ. Ὡς ἐκκλησιαστικὸς ἀρχηγὸς πάντοτε προήσπιζεν ἀφόβως τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ἀνεξίθρησκείαν καὶ τὴν ἐλεημοσύνην ἐντεῦθεν εἶχε θερμοὺς φίλους ἐκ πάντων τῶν θεησκευμάτων. Ἦτο συγγραφεὺς διαφόρων ἔργων κατὰ τὰς τελευταίας δὲ ἡμέρας τοῦ βίου του ἔγραψε θαυμάσια σχόλια ἐπὶ τῆς ἐπιθεωρηθείσης ἐκδόσεως τῆς Νέας Διαθήκης. Ἀπεβίωσε δὲ τῇ 16 Ἰουλίου 1881 ἐν ἡλικίᾳ 66 ἐτῶν. Ἡ ἀπώλεια αὐτοῦ ἐθρηνήθη παρὰ πάσης τῆς Ἀγγλίας.

Ἐν τῷ προηγουμένῳ ἡμῶν φύλλῳ κατεχωρίσαμεν εἰκόνα τοῦ μεγάλου περιηγητοῦ Στάνλεϋ καὶ ἀνεγράψαμεν καὶ ἡμεῖς μετ' ἄλλων τὴν εἰδησιν ὅτι ἀπεβίωσεν. Εὐχαρίστως ὁμῶς ἀνακοινοῦμεν σήμερον τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις ὅτι δὲν ἦτον ἀληθὴς ἡ εἰδησις ἐκείνη. Εἶχε τῶν ἀσθενῶν λίαν βαρῶς ὁ ἔξοχος ἀνὴρ καὶ μάλιστα καὶ διαθήκην συνέγραψεν, ἀλλ' ἀνέρωσε καὶ εὐρέθη εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν περιήγησίν του.

ΒΕΑΣΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΝ ΤΡΩΑΔΙ ΕΝ ΕΤΕΙ 1879 *

Ὅταν κατὰ τὴν παρελθούσαν ἀνοιξιν ἐδεξάμην τὴν πρόσκλησιν τοῦ Δρος Σχλιέμαν νὰ τὸν βοηθήσω εἰς τὰς ἐν Τρωάδι ἀνασκαφὰς του, παρεκινήθη νὰ τὸ πράξω κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῆς ἐλπίδος ὅτι, στρέφων τὰ νῶτα εἰς τὴν Εὐρώπην, θὰ ἠδυνάμην οὕτω ἐπὶ τινα χρόνον νὰ ἀποφύγω τὰς πολυειδεῖς ἀσχαλίας αἰτινες ἠπειλοῦν νὰ με κατασυντρίψωσι. Δὲν ὑπόπτειον ὅτι αὐτὴ ἐκείνη ἡ ἐνασχόλησις ἀφ' ἧς βαθμυδὸν ἀπεσυρόμην ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι, ἡ ἐξάσκησις δηλ. τῆς ἰατρικῆς, θὰ μοι ἐγένετο ἐκεῖ ἐπαχθὴς διὰ τὴν ἀφθονίαν της. Μόλις ἤμην μίαν ἡμέραν ἐν τῷ Ἰλίῳ, ἢ νὰ λαλήσω ἥττον δογματικῶς ἐν Ἰσαρλίκ,

* Τὴν πραγματείαν ταύτην γραφεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐξόχου ἱατροφιλοσόφου Βιργωβίου μετεφράσαμεν ἐκ τοῦ περιτύστου συγγράμματος τοῦ Δρ. Σχλιέμαν, ὃ Ἰλιος, ἐν ᾧ εἶναι κατακεχωρισμένη ἐν παραρτήματι.

ἐργάται τινες ἀσθενεῖς ἤχθησαν πρὸς ἐμὲ ἐκ τῶν πολυαριθμῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Δρος Σχλιέμαν, τοῦτο δὲ ἤρκεσαν ὅπως διαδοθῆ ἀνὰ πᾶσαν τὴν βόρειον Τρωάδα ἢ εἰδησις ὅτι Ἐρένης τις νεωστὶ ἀφιχθεὶς ἦτο μέγας ἰατρός. Οἱ ἐργάται ἀριθμοῦμενοι ἀπὸ 120 ἕως 150, οἵτινες ἤρχοντο καθ' ἑκάστην πρωΐαν εἰς τὰς ἀνασκαφὰς ἐξ ὅλων τῶν πλησιοχώρων μερῶν, ὡς καὶ οἱ πολυαριθμοὶ ἐκεῖνοι οἵτινες ἔφερον τροφὰς καὶ λοιπὰ χρεῖωδῆ, ἐφρόντισαν, ἐν χώρᾳ ἐνθα οἱ ξένοι εἰσι καθ' ἑαυτοὺς λίαν ἀσυνήθης θέα, νὰ διεγείρωσι τὴν γενικὴν περιέργειαν.

Μοὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ εἶπω ἐὰν ἦναι εἰς πράγματι ἰατρός ἐν Τρωάδι. Καίτοι περιήλθον τὴν χώραν ἀπὸ τοῦ Ἑλλησπόντου μέχρι τοῦ κόλπου τοῦ Ἀδραμυττείου, δὲν ἀπῆντησα οὐδαμοῦ τοιοῦτον ἀνθρώπον. Οὔτε καὶ ἐμπειρικὸν κατ' ἐπάγγελμα ἀπῆντησα ποτέ. Μόνον οἱ ἱερεῖς μεταχειρίζονται τρόπους τινὰς πρὸς θεραπείαν, πρὸ παντῶν δὲ εἰσι λίαν ἐπικίνδυνοι φλεβοτόμοι. Ὁ Δρ. Σχλιέμαν δικαίως κατήγγειλε τὴν συνήθειαν ταύτην, καὶ ἀνέφερον (ἐν ἑτέρῳ αὐτοῦ συγγράμματι) τοιοῦτον ἱερέα ὅστις ἐφλεβοτόμησε δεκαεπταετὴ κόρην, ἐπτάκις ἐντὸς ἐνὸς μηνός.

Φαρμακεῖον εἶναι ἐξίσου ἀγνωστὸν τι χρῆμα ἐν Τρωάδι ὡς καὶ ὁ ἰατρός· ἠναγκαζόμεθα νὰ στέλλωμεν διὰ τὰ ἰατρικὰ εἰς τὰ Δαρδανέλια, εἰς ἀπόστασιν ἐξ ἡ ὀκτῶ ὥρων, ὅταν ὑπεχρεώμεθα νὰ ἀνανεώσωμεν τὴν προμήθειάν μας· ὅταν δὲ κατὰ τὴν εἰς τὴν δυτικὴν ἀκτὴν ὁδοποιρίαν μου, ἦλθον εἰς τὸ χωρίον Γιεγκλί, καὶ ἔνεκα ἐλλείψεως καταλλήλων φαρμάκων ἔγραψα συνταγὴν δι' ἀσθενῆ γυναῖκα, ὁ σύζυγος αὐτῆς μοι εἶπεν εἰς ἀπάντησιν τῆς ἐρωτήσεώς μου ἐὰν ἠδύνατο νὰ ἐκτελεσθῆ ἐκεῖ ἡ συνταγὴ, ὅτι θὰ μετέβαινε πρὸς τοῦτο εἰς τὴν νῆσον Τένεδον, ἥτοι θὰ ἔκαμνε ταξίδι. Τὸ παράδοξον δὲ εἶναι ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ ἐφαίνοντο ἀγνοοῦντες καὶ αὐτὰ τὰ οἰκιακὰ θεραπευτικὰ μέσα. Τὸ χαμόμηλον φύεται εἰς πολλὰ μέρη εἰς τὴν μεγάλην ἀφθονίαν, ὥστε ἡ ὄσμῃ του πληροὶ ὄλον τὸν ἀέρα, ὡς τὸ μαγερεῖον νοσοκομείου τινος τῆς Δύσεως, ἀλλ' οὐδὲν ἥττον ἀπῆντησα δυσκολίαν τινα νὰ καταστήσω τὸ φυτὸν γνωστὸν εἰς τὸν λαὸν καὶ νὰ εἰσαγάγω τὴν χρῆσίν του. Εὐτυχῶς εἶχον ἀφθονίαν ἰατρικῶν. Ὁ Δρ. Σχλιέμαν ἦτον εἰς παρελθόντα ἔτη ὑποχρεωμένος νὰ θεραπεύῃ ἀσθενεῖας ἐν Τρωάδι, καὶ τὸ ἰατρικὸν κιβώτιόν του εἶχεν ἀφθονον προμήθειαν τοιούτων. Καὶ ἐγὼ εἶχον μετ' ἐμοῦ πλήρες φαρμακευτικὸν κιβώτιον. Καίτοι δὲ τὸ ἔλαβον μετ' ἐμοῦ ὅπως οὐδὲν δυσχερῶς, ἀπεδείχθη τοῦτο λίαν χρήσιμον. Εὐτυχῶς ὁμῶς ὀλίγην ἔσχον ἀνάγκην νὰ τὸ μεταχειρισθῶ διὰ τὸν ἑαυτὸν μου.

Ἡ ἐξάσκησις συνίστατο κατὰ πρότον εἰς τὴν ὑπόδοχὴν ἀσθενῶν κατ' οἶκον. Πλὴν τῶν ἐργατῶν ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων οἵτινες ἠσχολοῦντο εἰς τὰς ἀνασκαφὰς, ἄνθρωποι ἤρχοντο ζητοῦντες βοήθειαν ἐξ ὅλων τῶν πέριξ μερῶν ἐξ ἀποστάσεως δύο ἢ τριῶν ὥρων. Τινὲς ἤρχοντο πεζῇ, ἄλλοι ἐφ' ἵππου καὶ ἄλλοι ἐπὶ ὄνου. Ἐξαιρέσει μικρῶν ἀμαξίων, ἅτινα ἔχουσι ζυλί-

νοὺς δίσκους ἀντὶ τροχῶν, δὲν ὑπάρχουσι μέχρι τῆς σήμερον ἐν Τρωάδι οὔτε ἀμαξαὶ οὔτε ὁδοὶ πραγματικοί. Καὶ αἱ γυναῖκες ἐπομένως ἐπιβαίνουσι ἵππων ὅταν ἔχωσι νὰ διανύσωσι μακρὰν ἀπόστασιν. Ἀπαξ μόνον ἀσθενῆς τις, δυστυχῆς φθισώσα κόρη, εἰς τὸ τελευταῖον στάδιον τῆς ἀσθενείας, ἤχθη πρὸς ἐμὲ ἐντὸς μεγάλου καλάθου κρεμαμένου ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέρους τοῦ ἵππου καὶ ὡς συνήθως πρὸς ἰσοζύγισιν ἀπὸ τοῦ ἑτέρου μέρους ἐκρέματο ἕτερος κάλαθος.

Ἐνωρὶς τὴν πρωΐαν ὀλόκληρος ὄμιλος προσώπων ζητοῦντων βοήθειαν, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παῖδες συνηροῖζοντο πρὸ τῶν ζυλίνων παραπηγμάτων ἡμῶν. Ἐκάθηντο δὲ χαμαὶ εἰς μακρὰν γραμμὴν ἐν τῇ σκιᾷ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ μαγερεῖου ὅπου ἦτον ἀπέναντι τῶν παραπηγμάτων μας, καὶ ἀνέμενον μεθ' ὑπομονῆς μέχρι οὗ ἔλθῃ ἡ σειρά των. Περὶ τὸ τέλος τῆς διαμονῆς, ὅταν ἡ φήμη περὶ ἐμοῦ εἶχε ἐκταθῆ, δεῦτερος ὄμιλος ἤρχετο περὶ τὴν μεσημβρίαν, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τῶν μᾶλλον ἀπομακρυσμένων μερῶν.

Ἀλλὰ πρὸς τὴν ἐξάσκησιν ταύτην προσετέθη καὶ ἑτέρα ἡ εἰς τὴν οἰκίαν τῶν πασχόντων μεταβάσις. Τοῦτο ἰδίᾳ ἐγένετο διὰ τὸ πλησιέστερον ἑλληνικὸν χωρίον τὸ Καλιφατλί, κείμενον ἐπὶ τῆς πεδιάδος τὴν ὅποιαν κατὰ τὰς πλείστας τῶν ἐκδρομῶν ἡμῶν διηρχόμεθα, ἰδίᾳ ὅτε μετεβαίνομεν εἰς τοὺς ἠρωϊκοὺς τύμβους ἐπὶ τῆς δυτικῆς ἀκτῆς. Ἐνίοτε ἐπιστρέφοντες ἀργὰ τὴν ἑσπέραν, εὕρισκομεν ἀνθρώπους περιμένοντας καὶ δὲν δύναμαι ἱκανῶς νὰ ἐπαίνεσω τὴν εὐμενῆ ὑπομονὴν τοῦ φίλου μου Σχλιέμαν, ὅστις μεθ' ὄλον τὸ λίαν ἐπέειγον τῶν ὑποθέσεων του, καὶ πολλάκις μεθ' ὄλον τὸν ὑπερβολικὸν κάματον, οὐδὲ ἐπὶ στιγμὴν ἀνυπομόνησε ἐνεργῶν τὸ βαρὺ ἔργον τοῦ διερμηνεύει, καὶ ἐξηγῶν τὰς συνταγὰς μου με λεπτομερῆ καὶ δημῶδη τρόπον μετὰ τῆς μεγαλητέρας φροντίδος καὶ προσοχῆς. Ὅπουδῆποτε καὶ ἂν ἐπορευόμεθα ἀσθενεῖς μᾶς περιεκύκλουν, τῆς προσοχῆς αὐτῶν ἐγερθείσης ἐκ τῶν ἀνακοινώσεων τῶν ἐργατῶν ἡμῶν ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὴν ὁδοποιρίαν ἡμῶν διὰ τῶν ὁρέων τῆς Ἰδης, ἡ πρώτη κατὰ τὴν πρωΐαν πράξις ἦτο συνήθως νὰ ἐπιθεωρῶμεν ἐκεῖνους οἵτινες ἐζήτουν βοήθειαν ἐν πληρῇ ἀγορᾷ. Εἶτα ἐπηκολούθει, οὐχὶ σπανίως, ἡ αἴτησις νὰ ἐπισκεπτόμεθα τοὺς σπουδαιότερον ἀσθενούντας κατ' οἶκον.

Κατὰ τὸ πλεῖστον οἱ ἀσθενεῖς μου ἦσαν Ἕλληνες, καὶ αἱ κατοικίαι αὐτῶν ἦσαν κυρίως ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς πόλεσι καὶ κώμαις ἰδίᾳ (πλὴν τοῦ Καλιφατλί) τὸ Ῥένιοι ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, τὸ Γενί-Κιοι καὶ Γενισέρ ἐπὶ τοῦ Αἰγαίου. Καὶ τοῦρκοι δὲν ἔλειπον. Ὁ τοῦρκος ὑπάλληλος ὅστις εἶχε σταλῆ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου εἰς Ἰσαρλίκ, ὡς καὶ οἱ δέκα χωροφύλακες τοὺς ὁποίους ὁ Δρ. Σχλιέμαν πάντοτε εἶχεν ὡς φυλακὴν καὶ φρουρὰν, παρεῖχον καὶ αὐτοὶ τὸ μέρος των. Τὰ τουρκικὰ χωρία ἰδίᾳ τὸ Σιβλάκ καὶ τὸ Κουμκαλέ παρεῖχον τοὺς ἀσθενεῖς των ἔτι δὲ καὶ ὀθωμανίδες ἐφέροντο. Πρὸς τοῦτοισι ἤρχοντο Γύφτοι οἵτινες ζῶσιν ἐν τῇ χώρᾳ πολυαριθμοί, ἐν μέρει ὡς νομάδες, ἐν μέ-

ρει ὡς κάτοικοι τεχνίται, πρὸ πάντων σιδηρουργοί. Καὶ οἱ ἐργάται ἡμῶν προήρχοντο ἐκ πολλῶν ἐθνῶν ἐν αὐτοῖς ἦσαν Βούλγαροι, Ἀρμένιοι καὶ Πέρσαι. Εὐκόλον εἶναι νὰ φαντασθῆ τις ποῖα ἐνόχλησις καὶ ὁποῖα ἀπώλεια χρόνου ἦτον ἐν τῇ ἀναμίξει ταύτῃ τῶν ἐθνοτήτων καὶ τῶν γλωσσῶν, νὰ διεξάγῃται ἡ ἐξέτασις τῶν ἀσθενῶν καὶ ἐξήγησις τῶν συνταγῶν, ὅπερ ἔδει πολλάκις νὰ γίνεταί διὰ δύο ἢ πλειόνων διερμηνέων. Ἐνίοτε πέριρρηχόμεθα εἰς ἀπελπισίαν μὴ δύναμενοι νὰ ἐννοηθῶμεν διότι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ δημῶδει νεοελληνικῇ διαλέκτῳ δὲν δύναται τις νὰ ἐννοηθῆ ἐκεῖ ὅπου ἐννοεῖται ἐν Ἀθῆναις. Οὕτω ἐπὶ παραδείγματι δὲν καταρωθώσαμεν νὰ βεβαιώσωμεν ἐὰν ἐν τῇ ἐπαρχιακῇ ἐκείνῃ διαλέκτῳ ὑπάρχει ἀκριβὴς ἐκφρασις διὰ τὴν διάρροϊαν.

Ἐν γένει ἐξεπλάγην εὐρὼν ἰσχυροὺς καὶ ὑγιεῖς ἔχοντας κατοίκους καὶ αὐτὴ ἡ ἐμφάνεια τῶν γυναικῶν ἐδείκνυε εὐνοϊκὴν ἀντίθεσιν πρὸς ἐκείνην ἣν εἶδον, καὶ τοι μόνον ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ Χρυσουπόλει. Ἐνῶ ἐν ταῖς μεγάλαις ταύταις πόλεσι τὰ πρόσωπα τῶν γυναικῶν, καθ' ὅσον ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ αὐτὰ, ἐδείκνυον φοβερὰν ὠχρότητα, μάλιστα δὲ ἀναιμικὴν καὶ μαραμμένην ὄψιν, εὐρον τὰς γυναῖκας τῆς Τρωάδος, καὶ αὐτὰς ἔτι ἐκ τῆς περιοχῆς τῶν πυρετῶν, ἐὰν μὴ ἀνθηρὰς, τοῦλάχιστον ἥττον ὠχρὰς καὶ καθαρωτέρας χροιάς ἢ ὅσον εἶναι τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ θήλειου πληθυσμοῦ τῶν μεγάλων ἡμῶν πόλεων. Μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν ὑπάρχει μέγας ἀριθμὸς εὐρωστοτάτων καὶ καλῶς καταρτισμένων ἀναστημάτων, ἐν δὲ τοῖς ἡλιοκαεῖσιν αὐτῶν προσώποις ῥοδόχροσι παρειαὶ δὲν σπανίζουσι.

Καὶ ὁμῶς ἦτο ἰδιαιτέρως κρίσιμος ἐποχὴ. Αἱ τεσσαράκοντα ἡμέραι τῆς νηστείας ἐπλησίαζον εἰς τὸ τέρμα των, καὶ ὀλόκληρος ὁ ἑλληνικὸς πληθυσμὸς ἦτον ἐν καταστάσει ἐξαντλήσεως, ἥτις ἠδύνατο νὰ μετρηθῆ ἐπακριβῶς ἐκ τῆς καθ' ἡμέραν παρατηρουμένης ἐλάσσονος ἐργασίας. Ὅταν ἡ πρώτη ἀσθενῆς γυνὴ εἰς ἣν ἐλάλησα, πρόσωπον ἐξηνητημένον ἐκ τοῦ μακροχρονίου πυρετοῦ, με ἤρώτησε τί ἔπρεπε νὰ τρώγῃ, καὶ διέταξα αὐτῇ ἀφθονον τροφήν, οὐκ ὀλίγον ἐξεπλάγην ἀκούσας ὅτι ἡ νηστεία ἀποκλείει οὐ μόνον τὸ κρέας ἀλλὰ καὶ τὰ ὠὰ καὶ τοὺς ἰχθύς, καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀπαλλαγὴ οὔτε διὰ τοὺς ἀσθενεῖς οὔτε διὰ τοὺς παῖδας. Ἐπὶ τεσσαράκοντα συνεχεῖς ἡμέρας ἡ νηστεία τηρεῖται μετὰ τῆς μεγαλητέρας αὐστηρότητος παρ' ὀλοκληροῦ τοῦ πληθυσμοῦ.

Πρὸς τῇ ἐκ τῆς νηστείας παραγομένη ἀτροφίᾳ ἔρχεται καὶ ὁ πυρετός. Ἡ πενιὰς τῆς Τρωάδος εἶναι γνωστὴ χώρα τοῦ πυρετοῦ, οὐδὲ πρέπει νὰ ἐκπλήτῃται τις ἐπὶ τούτῳ. Μεγάλα ἔλη καὶ τέλματα ἐκτείνονται εἰς πάσας τὰς διευθύνσεις. Διάφοροι ποταμοὶ καὶ ῥύακες ἀφανίζονται ἐν αὐτοῖς καὶ πληροῦσι τὰ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν στρώματα δι' ὕδατος. Ὀλίγον πρὸ τῆς ἀφίξεώς μου ὁ Σκάμανδρος εἶχε πλημμυρῆσαι καὶ εἶχε πληρῶσει τὴν πεδιάδα καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις. Κατὰ τὴν πρώτην ἐβδομάδα τοῦ Ἀπριλίου

όλοκληρος ἡ γῆ ἐπὶ τῆς δυτικῆς αὐτῆς πλευρᾶς ἦτον ἔτι ἐστρωμένη διὰ πυκτῆς ἰλύος, πληρούσης πάσας τὰς ὁδοὺς. Ἐἴτα ἡ ἐξάτμισις ἤρξατο, κατὰ δὲ τὴν ἐσπέραν ἀπόζουσα ὀμίχλη ἐπεκράτησε τῆς πεδιάδος. Οἱ διάφοροι ῥυακὲς τοῦ Καλιφατλί Ἀσμάκ ἤρξαντο μετ' οὐ πολὺ μεταβαλλόμενοι ἐκ βρόντων βευσμάτων εἰς ἀλύσεις σταθμευόντων ἐλῶν καὶ τελμάτων. Ἐν συντόμῳ πάντες οἱ ὄροι ὑπῆρχον πρὸς σχηματισμὸν μiasματικῶν νοσημάτων, διότι συγχρόνως καὶ ἡ θερμοκρασία τοῦ ἀέρος ἤξανε ταχέως, καὶ κατὰ τὴν μεσημβρίαν εἶχομεν οὐχὶ σπανίως ἐν τῇ σκιᾷ 20, 22 καὶ ἔτι πλείονας βαθμοὺς τοῦ ἑκατοναβάθμου θερμομέτρου.

Οὐδὲν ἦττον δὲν εἶδον οὔτε ἄπαξ μόνον μίαν περιπτώσιν κακοήθους πυρετοῦ. Ὡς λέγουσιν οἱ κάτοικοι, μόνον οἱ Ἰούνιος καὶ Ἰούλιος φέρουσι τὴν αὐξῆσιν ταύτην τῶν μiasματικῶν νοσημάτων. Ἡμεῖς διετελέσαμεν ἐντελῶς ἀπηλλαγμένοι καίτοι δὲν ἠκολουθήσαμεν οὐδὲ μίαν ἡμέραν τὸν γνωστότατον κανόνα, νὰ μὴ μένωμεν ἐν υπαίθρῳ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. Ποσάκις διηρχόμεθα ἐπιπτοὶ ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀστέρων ἢ τῆς σελήνης τὴν ἀπόζουσαν πεδιάδα! Ἐνίστε μετὰ τοιαύτας ἐλάσεις, αἵτινες ἦσαν συνήθως μακρόταται καὶ ἐπίπονοι, ἠσθάνθη τὴν ἐπομένην πρωΐαν ἐλαφρὸν βᾶρος εἰς τὴν κεφαλὴν, ὥστε χάριν προφυλάξεως ἐλάμβανον ὀλίγην κινίνην, ἀλλ' οὐδὲν ἔγνωσεν πυρετοῦ παρετηρεῖτο. Μεταξὺ τῶν κατοίκων, διαλείπων πυρετὸς, κατὰ τὸ πλεῖστον τεταρταίος, ἦτον ἡ ἐπικρατοῦσα ἀσθένεια, ἀλλ' ἐν γένει ἐλαφρὸς, καίτοι συχνάκις αἱ νέαι προσβολαὶ ἀνεφαίνοντο ὡς ἐκ προηγουμένης ὑπαρχούσης μiasματικῆς καταστάσεως ἐκ χρονίου πυρετοῦ. Οἰδήματα τοῦ σπληνὸς εἰσὶ κοινὰ μεταξὺ τῶν κατοίκων καὶ ἐκφράζονται συνήθως διὰ τῆς λέξεως *σπλῆν* πρὸς παράστασιν τῆς ἀσθενείας· ἀλλὰ πολλαὶ κατὰ τὸ φαινόμενον ὁμοίαι ἀσθένειαι χαρακτηρίζονται διὰ τοῦ αὐτοῦ ὄρου. Οὕτω ἐπὶ παραδείγματι ἡμέραν τινὰ μικρὸς παῖς ἤχθη πρὸς με μετὰ μέγαν ἐχινόκοκκον, μόλις δὲ ἐπίστευσεν εἰς τὰς διαβεβαιώσεις μου ὅτι δὲν ἦτο σπλῆν. Ἀνὴρ τις τὸν ὁποῖον παρηγόρησα διὰ τῆς βεβαιώσεως ὅτι ἡ σύζυγός του δὲν εἶχε σπλῆνα, ἀλλ' ὅτι ἤθελε τὸν φιλοδωρήσει διὰ τέκνου ἐντὸς τινῶν μηνῶν, κατετρόμαξε, διότι εἶχε νυμφευθῆ πρὸ ἐπτὰ ἐτῶν καὶ δὲν εἶχεν ἀποκτήσει τέκνα. Τὸν παρέπεμψα τότε εἰς τὸ παράδειγμα τοῦ ἀρχαίου πατριάρχου Ἰακώβ. Ἄλλος ὅστις ἐπίστευσεν ὅτι εἶχε τὸν σπλῆνα, εἶχε λίαν ἀνεπτυγμένην τὴν ἀσθένειαν τὴν καλουμένην *morbus maculosus Werlhofii*, τοῦτον ἐθεράπευσα ταχέως διὰ τῆς χορηγήσεως θεικικοῦ ὀξέως, καίτοι μεγάλην ἔδειξεν ἀντίστασιν εἰς λήψιν αὐτοῦ. Ἐν ἄλλαις περιπτώσεσιν ἐξαιρέτως μεγάλοι σπλῆνες συνέβαινον. Τὸ μᾶλλον καταπληκτικὸν καὶ ὅλως νέον εἰς ἐμὲ ἦτον αἱ σπληνικαὶ οἰδήσεις τῶν παιδῶν. Ἐν Καλιφατλί, τὸ ὁποῖον ἐξ ὅλων τῶν τρωϊκῶν μερῶν ἔχει τὴν μᾶλλον κακὴν θέσιν ἐν μέσῳ ἐλώδους χώρας, εἶδον παιδὰ διετῆ καὶ ἕτερον δέκα μηνῶν, οἵτινες εἶχον μέγιστα καὶ σκλη-

ρότατα σπληνικὰ οἰδήματα· τοῦ δευτέρου παιδὸς ὁ σπλῆν ἐπλήρου σχεδὸν ὀλοκληρὸν τὸ πρόσθιον μέρος τῆς κάτω κοιλίας. Τὸ δὲ περιεργότερον ἦτο ὅτι οἱ ἐνήλικες δὲν εἶχον μεγάλα σπληνικὰ οἰδήματα.

Καὶ ἕτερον περιστατικὸν με ἐξέπληξεν. Ὀλίγον πρὸ τοῦ χρόνου ἐκεῖνου εἶχον ἐπισκεφθῆ τὰ νοσοκομεία τοῦ Βουκουρεστίου καὶ εἶδον ἐκεῖ πολλοὺς πάσχοντας ἐκ πυρετοῦ. Ὁ δρ. Γλύκ μοι ἔδειξε διάφορα περιστατικὰ καθ' ἃ ἀσκήτις μετὰ χρονίας ἠπατίτιδος εἶχε γεννηθῆ ὡς συνέπεια τοῦ πυρετοῦ καὶ με διεβεβαίωσεν ὅτι τοῦτο συχνάκις συμβαίνει ἐν τοῖς διαμερίσμασι τῆς Ῥωμανίας ἔνθα ὁ πυρετὸς ἐπικρατεῖ. Ἐν Τρωάδι οὐδὲ ἐν εἶδον παράδειγμα τοῦ εἶδους τούτου. (ἔπεται τὸ τέλος).

ΠΟΙΚΙΛΑ

* * * Κάθισμα ἐκ στερεοῦ χρυσοῦ κατασκευάζεται νῦν ἐν Καλκούτῃ διὰ τινὰ Ἰνδὸν Μαχαραγιά (ἡγεμόνα) διὰ τὸ ὅποιον θὰ πληρώσῃ οὗτος 13,000 λίρ. στερλίνας.

* * * Ἡ ἐπὶ σκοπὸν βολὴ διὰ τόξου εἶναι ἡ προσφιλέστατη φθινοπωρινὴ διασκέδασις τοῦ συρμοῦ ἐν Παρισίοις, παρασκευάζεται δὲ ἰδιαίτερον πρὸς τοῦτο μέρος ἐν τῷ δάσει τῆς Βουλῆνης.

* * * Τὸ φυτὸν λαβάνδα ἐξ οὗ γίνεται τὸ ἄρωμα τῆς λαβάνδας καλλιεργεῖται νῦν ἐν ταῖς μεσημβριναῖς Ἰνδίασι μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας, ἐπειδὴ δὲ τὰ ξηρὰ ἄνθη αὐτῆς τιμῶνται 60 λίρας κατὰ τόνον ἐν Ἀγγλίᾳ, ἡ βιομηχανία αὕτη εἶναι πολὺ ἐπικερδής.

* * * Μονομαχία μετὰξὺ δύο Παρισίων γυναικῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὴν ἐργατικὴν τάξιν ἐγένετο κατ' αὐτὰς ἐν Παρισίοις ἐν τῷ δάσει τοῦ Βενσέν. Οἱ σύζυγοι αὐτῶν παρίσταντο ὡς μάρτυρες, ἀμφοτέραι δὲ αἱ μονομάχοι ἐπληρώθησαν.

* * * Ἡ Ἰαπωνία πολλὴν ἐπιμέλειαν καταβάλλει ἐν τῇ βομβυκοτροφίᾳ. Ἐκθεσίς τελεσθήσεται ἐν τινὶ πόλει τῆς χώρας ἐκεῖνης ἥτις θὰ περιέχῃ ὡς μετὰξοικωλικῶν, κουκούλια, ἰνδικῶν, χάρτην καὶ λίνον.

* * * Ὁ βασιλεὺς τῆς Σουηδίας Ὀσκάρ ἐγίνωσκετο πρότερον ὡς ἐπιτυχὴς συγγραφεὺς, ἀλλὰ νῦν ἐστρεψε τὴν προσοχὴν αὐτοῦ εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ μόλις ἐτελείωσε πεντόπρακτον δράμα *T d φρο ὑριον τοῦ Κρον β ἐργ δ περ* παρασταθήσεται ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Στοκόλμης κατὰ τὸν ἐνεστῶτα χειμῶνα.

* * * Οἱ μῦς τοῦ ἀγροῦ κατέστησαν ἀληθῆς μαστιγὴ ἐν Ἀλατῖα κατὰ τὸ μέρος τοῦτο καὶ οἱ γεωργοὶ σπεύδουσιν εἰς καταστροφὴν αὐτῶν. Ἐν τρισὶν ἐξοχικοῖς διαμερίσμασι μόνον ἐντὸς τριῶν ἑβδομάδων 132,000 μῦς ἐξοντώθησαν, ζυγίσαντες ὑπὲρ τοὺς τρεῖς τόνους.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

ΜΥΘΟΙ καὶ Διάλογοι πρὸς χρῆσιν τῶν ἀνίδων ὑπὸ Δ. Γρ. Καμπούρογλου. Ἐν Ἀθήναις. Εὐρίσκεται καὶ πωλεῖται ἐν τῷ τυπογραφείῳ τῆς «Ἐνώσεως» ἀντὶ μιᾶς ν. δραχμῆς.

Ἡ Ἱστορία τοῦ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ συγχειμένη ἐξ 103 τυπογραφικῶν φύλλων, εὐρίσκεται καὶ πωλεῖται ἐν τῷ τυπογραφείῳ τῆς «Ἀθηναΐδος» ἀντὶ φρ. 8.